

Archeologienota
Zottegem – Broeder Mareslaan-Lyceumstraat
Stationsomgeving

Natasja Reyns

Temse
2016

Colofon

Rapporten van het archeologisch onderzoeksbureau All-Archeo bvba

All-Archeo bvba
Laagstraat 12
9140 TEMSE

Nummer wettelijk depot
D/2016/12.807/25

© All-Archeo bvba

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en /of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

All-Archeo bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Verslag resultaten bureauonderzoek	7
2.1	Administratieve gegevens	7
2.2	Archeologische voorkennis	9
2.3	Onderzoeksopdracht	9
2.3.1	Vraagstelling en randvoorwaarden	9
2.3.2	Beschrijving geplande werken.....	9
2.3.3	Werkwijze	12
2.4	Assessmentrapport	12
2.4.1	Landschappelijke ligging van het onderzochte gebied.....	12
2.4.2	Historische beschrijving van het onderzochte gebied	17
2.4.3	Het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader	21
2.4.4	Interpretatie van het onderzochte gebied	22
2.4.5	Synthese	22
2.4.6	Samenvatting gericht op een gespecialiseerd publiek.....	23
2.4.7	Samenvatting gericht op een niet gespecialiseerd publiek.....	24
3	Bibliografie.....	25
3.1	Publicaties	25
3.2	Websites.....	25
4	Bijlagen	27
4.1	Archeologische periodes	27
4.2	Plannenlijst	27
4.3	Fotolijst.....	27

1 Inleiding

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 5000 m² of meer beslaat en de betrokken percelen volledig gelegen zijn buiten woongebied of recreatiegebied en buiten archeologische zones opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones en buiten beschermde archeologische sites, zoals bepaald in artikel 5.4.1 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013.

Alle coördinaten die weergegeven worden, zijn uitgedrukt in Lambert 72, tenzij anders vermeld.

De uitvoering van vooronderzoek zonder ingreep in de bodem gaat steeds de uitvoering van vooronderzoek met ingreep in de bodem vooraf. Het doel van een archeologisch vooronderzoek wordt immers met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed bereikt.

2 Verslag resultaten bureauonderzoek

Het doel van de archeologische bureaustudie is de aanwezigheid, aard en bewaringsomstandigheden van de archeologische monumenten te kunnen inschatten, de landschappelijke opbouw van het gebied te kennen, om de impact van de werken op het aanwezige archeologische erfgoed in te schatten en daaruit concrete aanbevelingen te formuleren voor de verdere prospectiestrategie.

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode: 2016E33

Erkend archeoloog: All-Archeo bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

Locatie (provincie, gemeente, deelgemeente, adres, toponiem): Oost-Vlaanderen, Zottegem, Zottegem, Broeder Mareslaan-Lyceumstraat-Bevegemkouter, Bevegem

Bounding box x/y Lambert 72 coördinaten:

- 111054, 173229
- 111117, 173225
- 111175, 173080
- 111038, 173099

Kadastrale percelen: Zottegem, afdeling 1, sectie A, nummer 696g3, 696h3, 710s, 815t en openbaar domein

Kadastraal plan:

Figuur 1: Kadastraal plan met aanduiding van het onderzoeksgebied
(http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE)

Oppervlakte onderzoeksgebied: ca. 13500 m²

Topografische kaart:

Figuur 2: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.dov.vlaanderen.be>)

Begin- en einddatum uitvoering onderzoek: 17/05/2016-16/06/2016

Relevante termen uit de thesauri bij de Inventaris Onroerend Erfgoed: bureauonderzoek, bronstijd, ijzertijd, Romeinse tijd, vroege middeleeuwen, volle middeleeuwen, late middeleeuwen, nieuwe tijd, nieuwste tijd

Verstoorde zones (Figuur 3): Het terrein wordt momenteel ingenomen door een vrije kiezelparking en een betalende parking. De infrastructuur van beide parkings heeft reeds tot op zekere diepte het aanwezige bodemarchief verstoord. Ter hoogte van de zuidelijke parking zijn ook nutsleidingen aanwezig. Het gaat om elektriciteitskabels gerelateerd aan de aanwezige verlichting en afwatering van hemelwater door middel van rioleringen. In het noorden van het onderzoeksgebied is momenteel wegenis met riolering aanwezig, die eveneens tot op zekere diepte het aanwezige bodemarchief verstoord heeft. De precieze verstoringsdieptes zijn niet gekend. Naar schatting bedraagt de verstoringsdiepte 40 à 50 cm.

Figuur 3: Overzicht verstoorde zones

2.2 Archeologische voorkennis

Niet van toepassing.

2.3 Onderzoekopdracht

2.3.1 Vraagstelling en randvoorwaarden

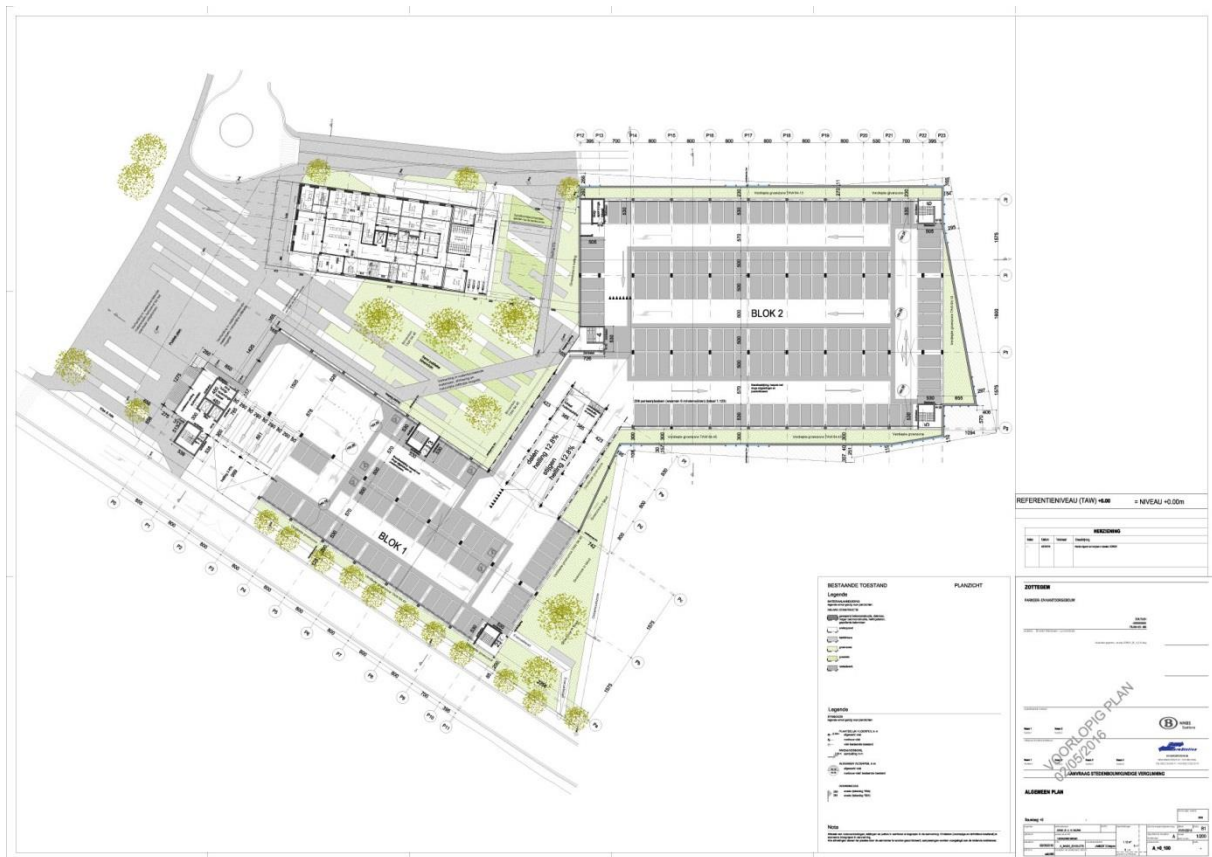
Naar aanleiding van geplande werken ter hoogte van het onderzoeksterrein werd een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Hierbij staat de vraag centraal wat de impact zal zijn van de geplande werken op het archeologisch bodemarchief. Op basis daarvan wordt een afweging gemaakt of verder archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem nodig is.

Volgende onderzoeksvragen worden behandeld:

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het terrein?
- Wat is de landschapshistoriek en de gebruiksevolutie van het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?

2.3.2 Beschrijving geplande werken

Op het terrein wordt een kantoorgebouw (ca. 700 m²) en een overdekte pendelparking van meerdere niveaus (ca. 6500 m², bestaande uit blok 1 en blok 2) voorzien (Figuur 19).

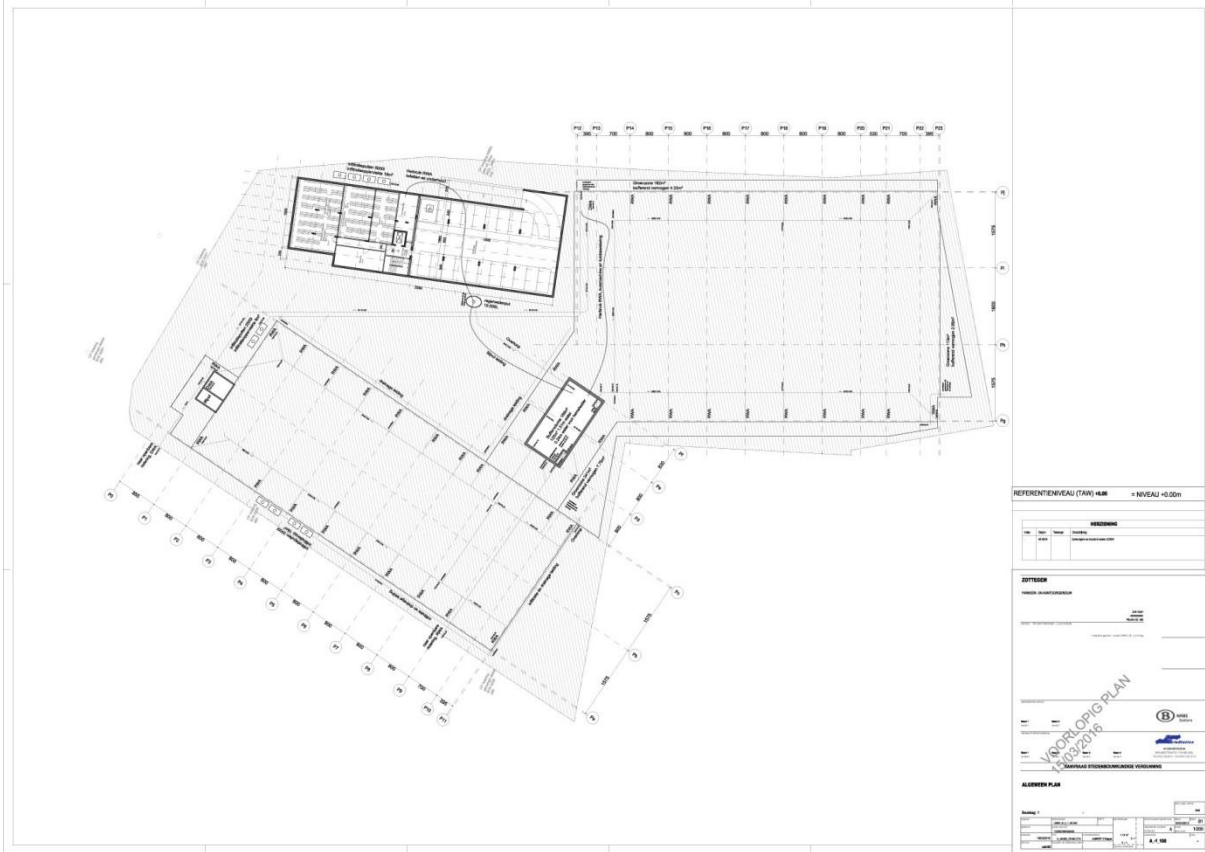

Figuur 4: Inplantingsplan (Eurostation nv)

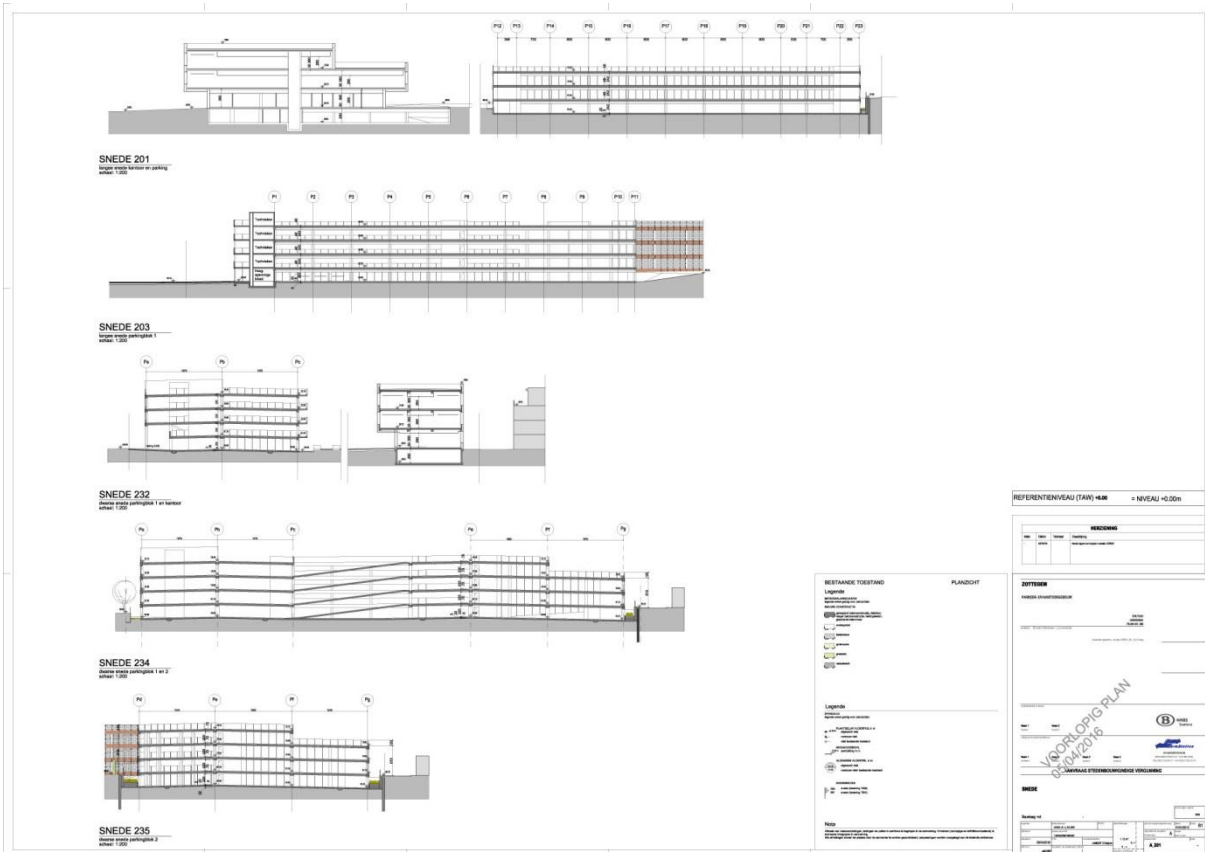
Omgevingsaanleg bestaat uit een publiek plein met kiss & ride zone ter hoogte van de Lyceumstraat (ca. 2400 m²) en een verdiepte groenzone (ca. 3500 m² tot op 64,45 m TAW) langs de Broeder Mareslaan. Tussen beide blokken wordt een semi publieke binnentuin voorzien (64,45 m TAW). De bodemingreep met betrekking tot de kiss & ride zone betreft uitsluitend de heraanleg van het wegdek. De ingreep blijft binnen de reeds bestaande verstoring gerelateerd aan de huidige bestrating.

Een onderkeldering van het volledige kantoorgebouw is voorzien. Samen met de inrit heeft deze een oppervlakte van ca. 970 m² en een diepte van ca. 2,95 m (vloerpeil kelder op 62,45 m TAW) ten opzichte van het maaiveld. Aan de zijde van Bevegemkouter worden voor het kantoorgebouw infiltratieputten voorzien met een capaciteit van 5000 l en een infiltratieoppervlakte van 18 m². Aan de achterzijde van het kantoorgebouw wordt een regenwaterput van 10 000 l voorzien, met een overloop naar een buffervolume (zie verder) voor de opvang van hemelwater onder blok 2 van de parkeergarage.

Het vloerpeil van de overdekte parkeergarage van blok 1 (64,56 tot 64,88 m TAW) komt nagenoeg overeen met het straatniveau ter hoogte van de Broeder Mareslaan, nabij de kruising met de Lyceumstraat. Het vloerpeil van blok 2 van de overdekte parkeergarage bevindt zich daarentegen ca. 90 cm tot 3,10 m onder het maaiveld (op 64,24 tot 64,56 m TAW). Ter hoogte van de Broeder Mareslaan worden voor blok 1 van de parkeergarage infiltratieputten voorzien met een capaciteit van 5000 l en een infiltratieoppervlakte van 18 m². Ter hoogte van de Lyceumstraat worden nog infiltratieputten met een capaciteit van 2500 l en een infiltratieoppervlakte van 9 m² voorzien. Aan de noordzijde van blok 1 wordt een liftput voorzien met een oppervlakte van ca. 35 m². Onder blok 2 van de parkeergarage wordt een buffervolume van 125 m² voorzien voor de opvang van hemelwater.

Figuur 5: Kelderplan (Eurostation nv)

Figuur 6: Doorsnedes (Eurostation nv)

In februari 2015 werden op het terrein 15 elektrische diepsonderingen uitgevoerd, in het kader van grondonderzoek. Daaruit blijkt dat het grondwater zich rond 1,60 à 3,00 m diepte (66,60 en 62,20 m TAW) bevindt.¹ Hieruit kunnen we afleiden dat de plaatsing van grondbemaling tijdens de geplande werken nodig is.

2.3.3 Werkwijze

Het bureauonderzoek heeft betrekking op een zone die gekenmerkt wordt door een lage densiteit aan bebouwing in het verleden. Daarom wordt bijzondere aandacht besteed aan de landschappelijke opbouw en het landgebruik van het gebied.

Voor het bureauonderzoek zijn de aardkundige gegevens online opgezocht via www.dov.vlaanderen en www.geopunt.be. De bodemerosiekaart en geomorfologische kaart zijn niet beschikbaar voor het onderzoeksgebied. Van het tot nog toe uitgevoerde historisch en heemkundig onderzoek is een stand van zaken gemaakt met betrekking tot het onderzoeksgebied op basis van de beschikbare publicaties (zie bibliografie). Het historisch kaartmateriaal is gegeorefereerd geraadpleegd op www.geopunt.be.

Het belangrijkste beschikbare historisch kaartmateriaal werd geraadpleegd om de gebruiksgeschiedenis van het onderzoeksgebied van de laatste eeuwen zo goed mogelijk te kennen. Met Villaret, Ferraris en Popp worden drie momentopnames bekeken, namelijk 1745-1748, 1771-1778 en 1852, voorafgaand aan de stafkaarten. Op het stadsgezicht van Sanderus uit 1644 is het onderzoeksgebied niet te zien. De informatie afkomstig uit historisch kaartmateriaal kan een impact hebben op de inschatting van de kwaliteit van het eventueel aanwezige oudere bodemarchief.

Beschikbare stafkaarten en luchtfoto's van het onderzoeksterrein worden geraadpleegd op www.geopunt.be en op www.cartesius.be. Ze worden enkel weergegeven in voorliggende studie wanneer ze een relevante bijdrage kunnen leveren aan de onderzoeksvragen met betrekking tot de landschapshistoriek, de gebruiksgeschiedenis van het terrein of de evolutie van de historische bebouwing.

In het kader van de vraagstelling rond het archeologisch potentieel van het terrein werden de Centrale Archeologische Inventaris en de landschapsatlas geraadpleegd. De Centrale Archeologische Inventaris is een inventaris van tot nog toe gekende archeologische vindplaatsen. Vanwege het specifieke karakter van het archeologisch erfgoed dat voor ons verborgen zit in de ondergrond, is het onmogelijk om op basis van de Centrale Archeologische Inventaris met zekerheid uitspraken te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen. De aan- of afwezigheid van archeologische sporen dient met verder archeologisch onderzoek vastgesteld te worden.

Bijkomend archiefonderzoek is niet uitgevoerd omdat uit de analyse van het historische kaartmateriaal geen grondgebruik naar voor komt dat dit noodzakelijk maakt.

2.4 Assessmentrapport

2.4.1 Landschappelijke ligging van het onderzochte gebied

Het onderzoeksgebied is gelegen tussen de Broeder Mareslaan, de Lyceumstraat en de Bevegemkouter in Zottegem. Het terrein wordt momenteel ingenomen door een vrije kiezelparking en een betalende parking en grenst aan het station van Zottegem, dat aan de overzijde van de spoorweg gelegen is. Hydrografisch behoort het terrein tot het Boven-Scheldebekken.

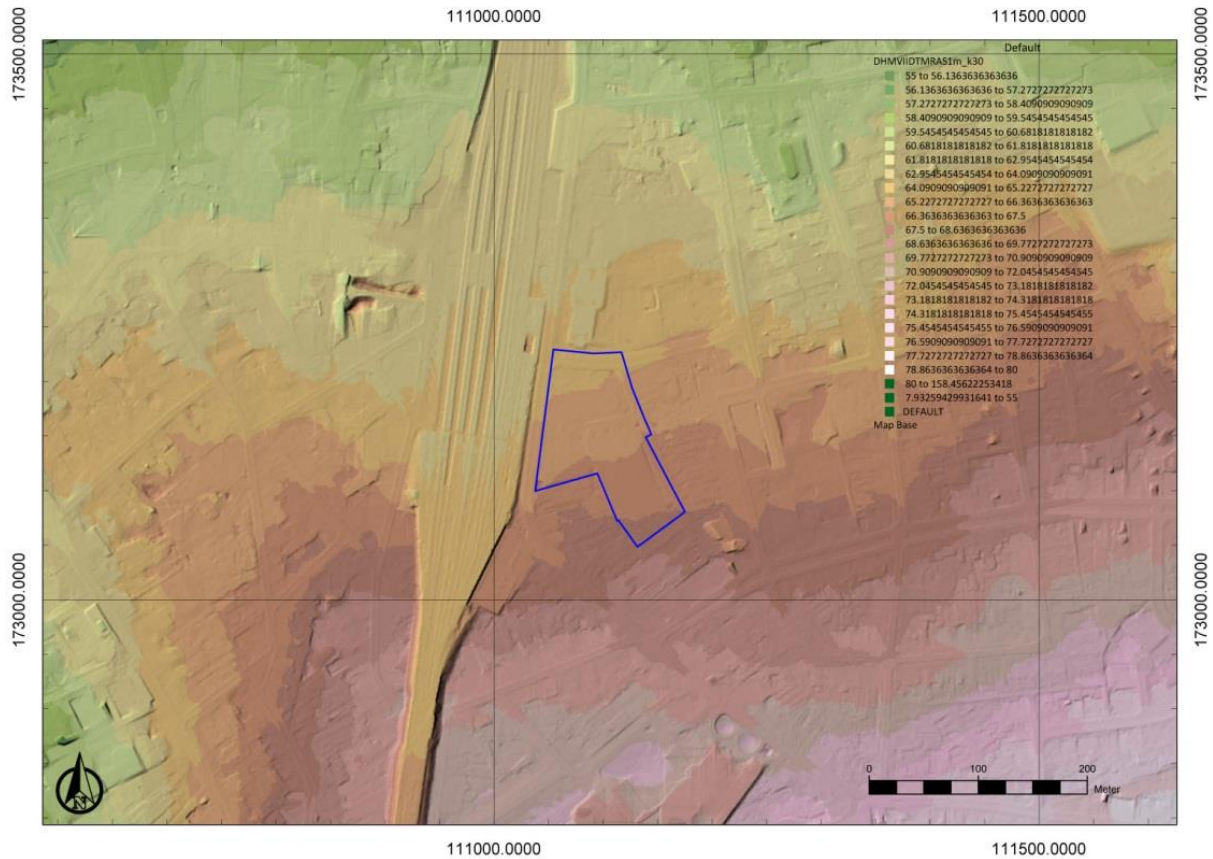
¹ Geo Measuring & Analysis 2015, 1-2

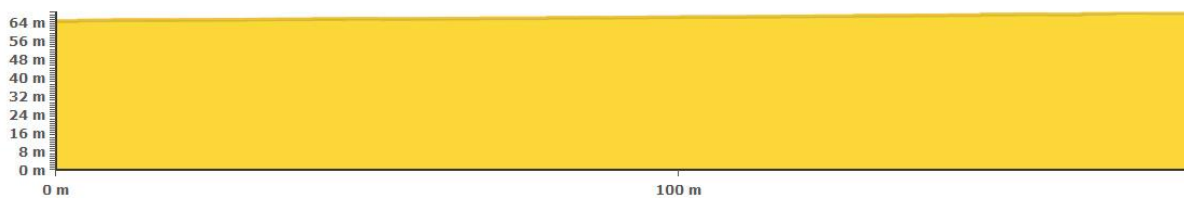
Figuur 7: Luchtfoto van 2015 met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.geopunt.be/kaart>)

Het onderzoeksgebied ligt op de noordelijke helling (Figuur 8) van een oost-west gerichte heuvelkam die reikt van Oudenaarde tot Zottegem,² op een hoogte van ca. 64,4 tot 68,2 m TAW (Figuur 9). Het terrein helt bijgevolg af naar het noorden toe.

² Bogemans 2005, 2

Figuur 8: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II, DTM 1m, met aanduiding van het onderzoeksgebied

Figuur 9: Hoogteverloop van noord naar zuid van het terrein (www.geopunt.be/kaart)

De tertiaire ondergrond van het onderzoeksgebied bestaat uit de Formatie van Gentbrugge met het Lid van Merelbeke, dat bestaat uit blauwgrijze tot donkergrijze klei met dunne zandlensjes, organisch materiaal en pyrietachtige concreties. Aan de zuidelijke rand van het onderzoeksgebied gaat de tertiaire ondergrond over in het Lid van Vlierzele, dat bestaat uit groen tot grijsgroen fijn zand, soms kleihoudend, plaatselijk met dunne zandsteenbankjes, glauconiethoudend en glimmerhoudend. Het zijn eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) tot mogelijk Vroeg-Holoceen.³

³ www.geopunt.be/kaart

Figuur 10: Tertiaire geologische ondergrond met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

De quartairgeologische kaart geeft aan dat zich binnen het onderzoeksgebied geen Holocene en/of Tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie bevinden. Wel kunnen hellingsafzettingen van het quartair aanwezig zijn.⁴

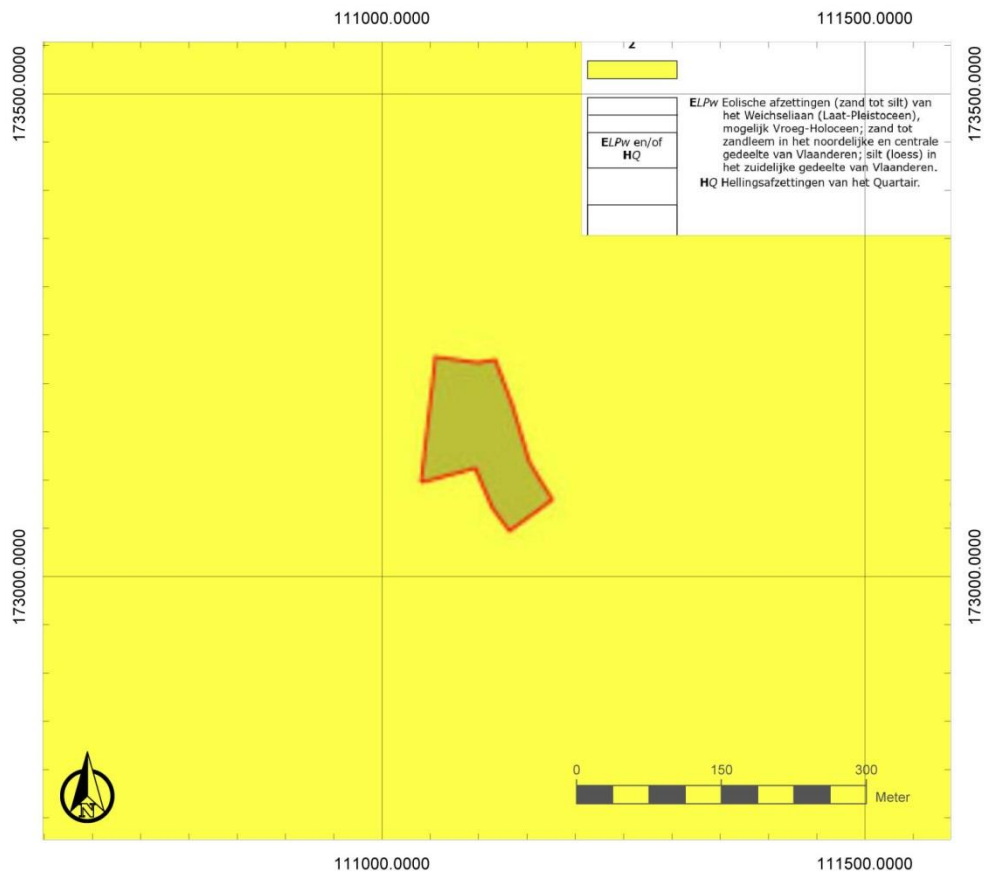
De bodemkaart (Figuur 12) verschaft slechts weinig gegevens. Het volledige terrein wordt weergegeven als bebouwde zone.⁵ Dit is ook wat de bodemgebruikkaart (Figuur 13) toont.

Uitgevoerd bodemonderzoek in het kader van diepsonderingen op het terrein (zie hoger) kan de gegevens van de tertiaire en de quartairgeologische kaart verfijnen. Het bodemonderzoek geeft aan dat zich op het terrein quartaire afzettingen (mogelijk hellingsedimenten?) bevinden tot een diepte van 9,00 à 11,00 m. Ze bestaan uit zandhoudende leem- of kleilagen met enkele ingesloten leem- of kleihoudende zandlagen. Daaronder bevindt zich het Lid van Vlierzele tot 11,00 à 12,00 m, gevolgd door het Lid van Merelbeke tot 12,00 à 16,00 m.⁶

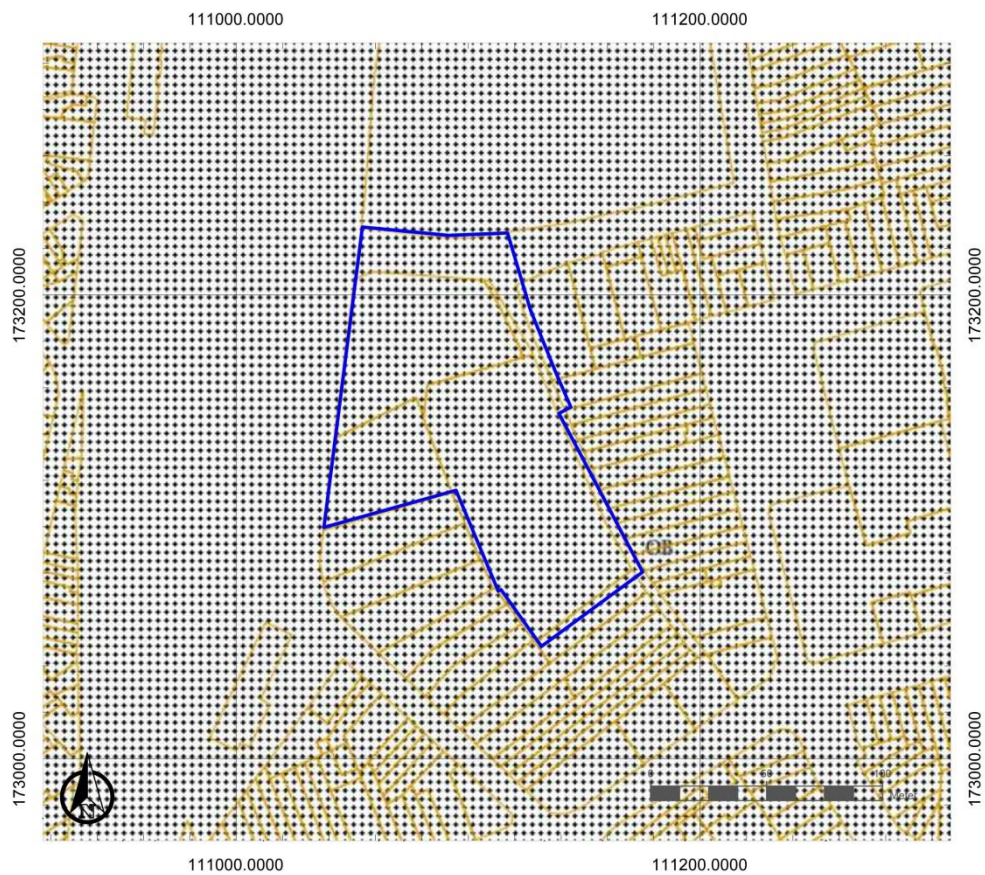
⁴ www.geopunt.be/kaart

⁵ www.geopunt.be

⁶ Geo Measuring & Analysis 2015, 2

Figuur 11: Quartaargeologische kaart met aanduiding van het projectgebied (www.geopunt.be)

Figuur 12: Bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<http://www.geopunt.be/>)

Figuur 13: Bodemgebruikskartaal met aanduiding van het projectgebied (www.geopunt.be)

Er zijn geen gegevens omtrent de erosiegevoeligheid van het terrein (kaart niet beschikbaar voor het onderzoeksgebied).

2.4.2 Historische beschrijving van het onderzochte gebied

De oudste vermelding van Zottegem dateert uit 1088, waar 'Sotenghem' wordt genoemd. De naam komt van *Sutto-inga-haim* en betekent de hoeve van de familie van Sutto. Het Germaanse *ingahem* toponiem werd gebruikt van de 6de tot de 8ste eeuw en is een regelmatig terugkerend toponiem in de regio. Zottegem kende een bloei in de 14de eeuw, door de lakenproductie en door een week- en een jaarmarkt. Door de verwijderde ligging ten opzichte van waterwegen en belangrijke handelswegen, en door de invloedssfeer van andere meer belangrijke steden zoals in de Dender- en de Scheldevallei, speelde Zottegem voor de 19de eeuw slechts een eerder centraliserende rol voor de lokale nijverheid.⁷

De naam Bevegem, *Bav-inga-haim* betekent woonplaats van Bavingas. In de 14de eeuw bevonden zich twee belangrijke pachthoeven in Bevegem. In de 18de eeuw was de vlas- en koolzaadteelt belangrijk in Bevegem. In 1867 was de spoorlijn Brussel – Zottegem – Kortrijk voltooid. Deze spoorlijn zorgde ervoor dat Bevegem geïsoleerd werd van het centrum van Zottegem.⁸

⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Historische stadskern van Zottegem. In Inventaris Onroerend Erfgoed. Opgehaald van <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300550> op 18-05-2016 12:30

⁸ <http://www.bevegemseburen.be/>

Figuur 14: Villaretkaart. Het onderzoeksgebied kan niet nauwkeurig afgebakend worden door de onnauwkeurige georeferentie (http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps_pid=IE5839448)

Op de Villaretkaart (Figuur 14) en de Ferrariskaart (Figuur 15) is het onderzoeksgebied aangegeven als akkerland. Op de Poppkaart (Figuur 16) is geen bebouwing te zien binnen het onderzoeksgebied. Wel loopt in het noorden een voetweg over het terrein. Deze lijkt zich te bevinden ter hoogte van de huidige Lyceumstraat.

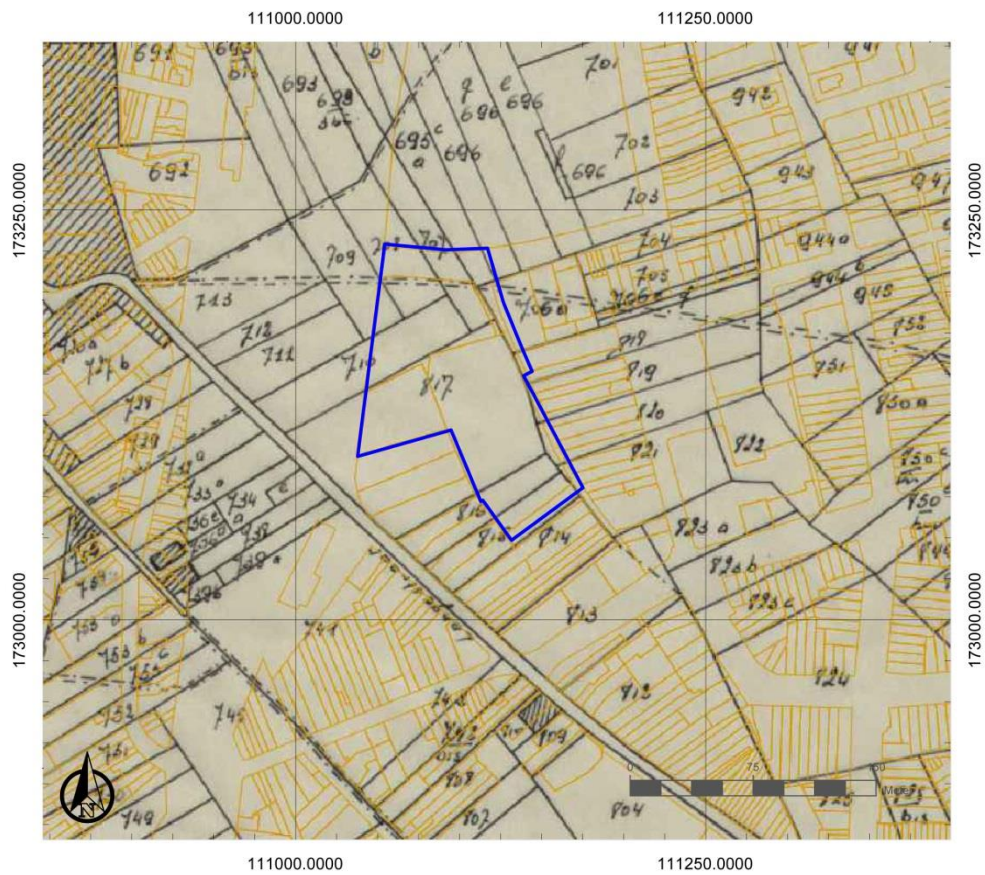
Figuur 15: Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden. Het onderzoeksgebied kan niet nauwkeurig afgebakend worden door de onnauwkeurige georeferentie, maar bevindt zich ter hoogte van de akker ten oosten van de straat (<http://www.geopunt.be/kaart>)

Het terrein ligt vandaag de dag aan het station van Zottegem. Het eerste stationsgebouw werd er opgericht in 1867. Op 21/02/1918 en op 30/10/1918 vonden er bombardementen plaats op de spoorweginstallaties van Zottegem.⁹ Het is dan ook niet ondenkbaar dat bommen schade aangericht hebben binnen het onderzoeksgebied. Het station was richtinggevend voor de eerste uitbreiding vanuit de stadskern.¹⁰

Een luchtfoto uit 1971 (Figuur 17) toont bebouwing in het noorden van het onderzoeksgebied. De rest van het terrein lijkt een boomgaard te zijn. Het wegennet dat te zien is op de foto, is gelijkaardig aan de huidige situatie. Een recente luchtfoto (Figuur 7) toont tot slot de huidige situatie met de aanwezigheid van de parkings op het terrein.

⁹ <http://www.spoorwegknooppuntfgra.be/p/zottegem.html>

¹⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Zottegem. In Inventaris Onroerend Erfgoed. Opgehaald van <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120795> op 23-05-2016 9:19

Figuur 16: Atlas cadastral parcellaire de la Belgique met aanduiding van het onderzoeksgebied (<http://www.geopunt.be/kaart>)

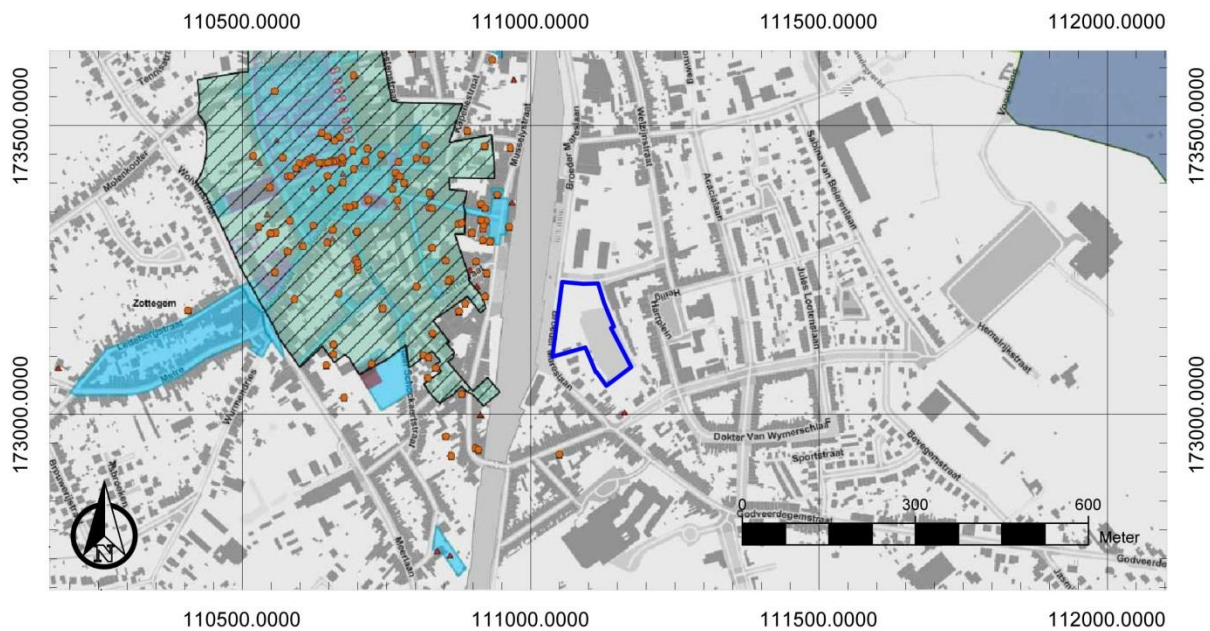

Figuur 17: Luchtfoto uit 1971 met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

2.4.3 Het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader

In de buurt van het onderzoeksgebied zijn gekende archeologische waarden gelegen. Ze kunnen inzicht bieden in het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied.

Het onderzoeksgebied is net ten oosten gelegen van de vastgestelde archeologische zone van Zottegem (Figuur 18).¹¹ In de nabije omgeving zijn geen andere gekende archeologische waarden gelegen, waardoor de vastgestelde archeologische zone van Zottegem de belangrijkste bron is om het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied vast te stellen.

Figuur 18: Overzichtskartaal Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://geo.onroerenderfgoed.be/>)

Schaarse archeologische gegevens wijzen op oude nederzettingssporen. Het gaat om twee kuilen uit de midden-bronstijd en een kuiltje met ijzertijdscherven. In de omliggende gebieden zijn ook vondsten uit de Romeinse periode gekend.¹² Met betrekking tot de middeleeuwse en post-middeleeuwse periode verwijzen we naar de historische beschrijving van het onderzochte gebied (zie hoger).

Uit archeologisch onderzoek in de binnenstad blijkt dat de historische stad over het algemeen een vrij goed bewaard en zeer gevarieerd bodemarchief bevat, dat het resultaat is van een continue bewoningsgeschiedenis. De bewaring van de grondsporen is variabel naargelang de verstoringen die zowel in het heden als in het verleden zijn gebeurd. De anorganische resten zullen over het algemeen goed bewaard zijn, zoals bij het archeologisch onderzoek in de binnenstad kon vastgesteld worden. Wat betreft de bewaring van organische resten is er momenteel niet echt duidelijkheid.¹³

¹¹ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/11931>

¹² Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Historische stadskern van Zottegem. In Inventaris Onroerend Erfgoed. Opgehaald van <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300550> op 18-05-2016 12:30

¹³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Historische stadskern van Zottegem. In Inventaris Onroerend Erfgoed. Opgehaald van <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300550> op 18-05-2016 12:30

2.4.4 Interpretatie van het onderzochte gebied

Het onderzoeksgebied is momenteel in gebruik als parking. Historische kaarten tonen dat het onderzoeksgebied lang in gebruik was als akkerland. Op een luchtfoto uit 1971 is in het noorden van het terrein beperkte bebouwing te zien. Het grootste deel van het terrein lijkt op dat moment een boomgaard. Latere luchtfoto's tonen het terrein zoals het vandaag de dag is, met name in gebruik als parking. Daarom is geen archeologische site te verwachten in de nieuwe of nieuwste tijd. Oudere sporen zijn mogelijk wel aanwezig.

Landschappelijke gegevens met betrekking tot het onderzoeksgebied zijn erg beperkt. Daarom wordt geen overzichtsplan met relevante landschappelijke en aardkundige factoren opgemaakt. Het terrein wordt aangegeven als bebouwde gronden. Er zijn geen afzettingen te verwachten bovenop de pleistocene afzettingen, tenzij het gaat om hellingsedimenten. Een bodemonderzoek van het terrein toont echter de aanwezigheid van quataire afzettingen, bestaande uit zandhoudende leem- of kleilagen met enkele ingesloten leem- of kleihoudende zandlagen, tot op een diepte van 9 à 11 m onder het maaiveld.

Gekende archeologische waarden in de omgeving van het onderzoeksgebied wijzen op de aanwezigheid van resten uit de midden-bronstijd, de ijzertijd, de Romeinse tijd en de vroege tot late middeleeuwen. Gezien de gunstige landschappelijke ligging op de noordelijke helling van een oost-west georiënteerde heuvelkam is de kans reëel dat zich archeologische resten vanaf de steentijd op het terrein bevinden.

2.4.5 Synthese

Deze synthese geeft de verhouding aan van het onderzochte gebied ten aanzien van zijn landschappelijke en culturele kader. Dit gebeurt aan de hand van een beantwoording van de vooropgestelde onderzoeksvragen.

Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het terrein?

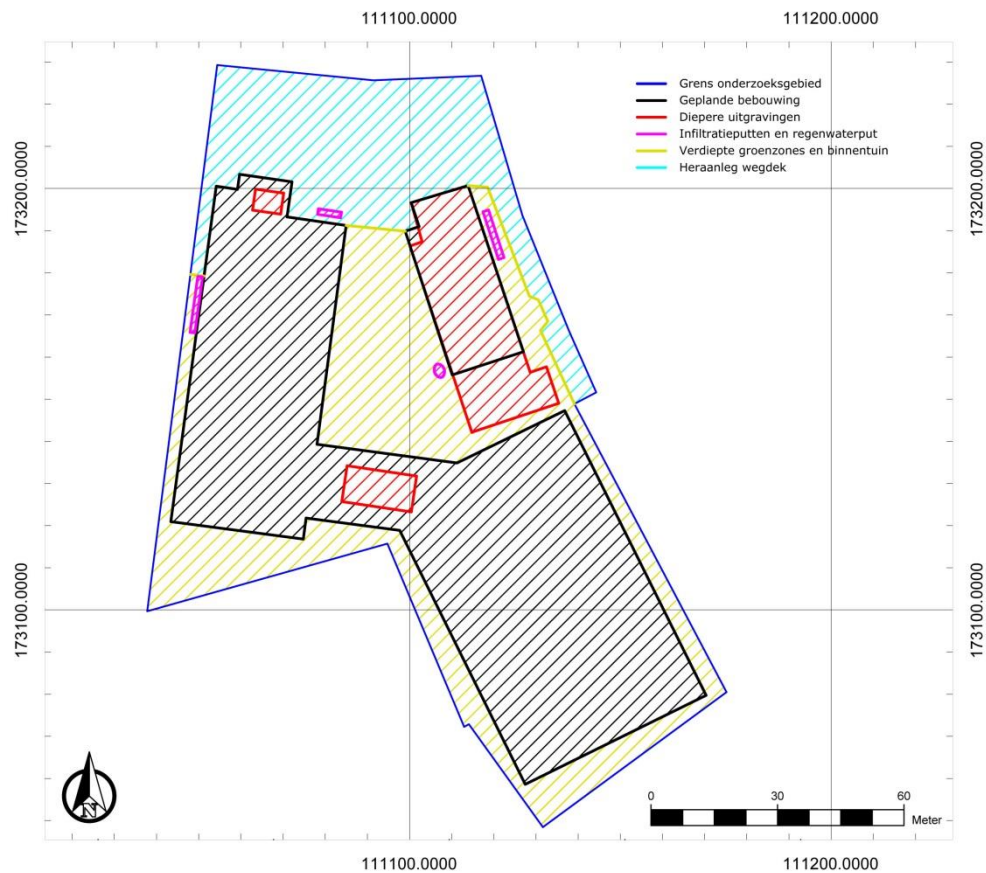
Het onderzoeksgebied is gelegen in de buurt van de historische kern van Zottegem, maar wel buiten de vastgelegde begrenzing ervan in het kader van de vastgestelde archeologische vindplaats. Onderzoek in de buurt van het terrein toont de aanwezigheid van resten uit de midden-bronstijd, de ijzertijd en de Romeinse tijd.

Wat is de landschapshistoriek en de gebruiksevolutie van het terrein?

Het onderzoeksgebied is de laatste eeuwen uitsluitend als akkerland in gebruik geweest. Pas vanaf de tweede helft van de 20ste eeuw zijn er aanwijzingen voor bebouwing en nog recenter is het terrein in gebruik genomen als parking.

Wat is de impact van de geplande werken?

De geplande parkeergarage en de aanleg van verdiepte groenzones en een binnentuin betekent een verstoring van het grootste deel van het terrein tot op een diepte tussen 90 cm en ca. 3,35 m. Hoe hoger op de natuurlijke helling, hoe groter de verstoringdiepte, omdat de Lyceumstraat als vloerpeil genomen wordt en dit peil aangehouden wordt, ongeacht het natuurlijke niveauverschil. Het kantoorgebouw betekent een verstoring van ca. 970 m² tot op een diepte van ca. 2,95 m. Andere diepere verstoringen die gepland zijn, zijn eerder beperkt in oppervlakte. Het gaat om een liftput en een buffervolume voor hemelwater onder de geplande parkeergarage, de plaatsing van infiltratieputten op drie locaties en de voorziening van een regenwaterput.

Figuur 19: Synthesepan

De heraanleg van het wegdek blijft binnen de marge van de verstoring door het bestaande wegdek. De heraanleg van het wegdek betekent dus geen bijkomende verstoring van het bodemarchief. Daarom is hier geen verder onderzoek nodig.

De uitvoering van een bijkomen archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem is aangewezen in de zones waar de geplande bebouwing gerealiseerd zal worden en waar een groenzone en een binnentuin gepland worden. De opbouw van de ondergrond is namelijk niet goed bekend. Het is de vraag of er wel of geen Holocene afzettingen en/of hellingafzettingen voorkomen, of intacte bodems nog aanwezig zijn onder de huidige verharding en in hoeverre de oorspronkelijke bodem verstoord is. Verder dient de vraag beantwoord te worden of binnen het onderzoeksgebied een steentijdsite aanwezig is en of archeologische sporen uit andere periodes aanwezig zijn op het terrein. De voorgestelde uitvoeringswijze van het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem is het onderwerp van het Programma van Maatregelen.

Geofysisch onderzoek is in deze context niet relevant om de aangehaalde onderzoeksvragen te beantwoorden. Gezien de aanwezigheid van verharding is het uitvoeren van een veldkartering niet zinvol.

2.4.6 Samenvatting gericht op een gespecialiseerd publiek

Het bureauonderzoek toont aan dat het onderzoeksgebied lang in gebruik was als akkerland. Op een luchtfoto uit 1971 is in het noorden van het terrein beperkte bebouwing te zien. Het grootste deel van het terrein is op dat moment bebost. Latere luchtfoto's tonen het terrein zoals het vandaag de dag is, met name in gebruik als parking.

Gekende archeologische waarden in de omgeving van het onderzoeksgebied wijzen op de aanwezigheid van resten uit de midden-bronstijd, de ijzertijd, de Romeinse tijd en de vroege tot late middeleeuwen. Gezien de gunstige landschappelijke ligging op de noordelijke helling van een oost-west georiënteerde heuvelkam is de kans reëel dat zich archeologische resten vanaf de steentijd op het terrein bevinden.

De heraanleg van het wegdek blijft binnen de marge van de verstoring door het bestaande wegdek. De heraanleg van het wegdek betekent dus geen bijkomende verstoring van het bodemarchief. Daarom zijn hier geen bijkomende maatregelen nodig. Bijkomend archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem dient wel uitgevoerd te worden in de zones waar het bodemarchief wel bijkomend verstoord zal worden. Dit is ter hoogte van de geplande bebouwing (kantoorgebouw en overdekte parking) en ook waar een groenzone en een binnentuin gepland worden.

2.4.7 Samenvatting gericht op een niet gespecialiseerd publiek

Het onderzochte terrein bevindt zich ten oosten van de historische kern van Zottegem en blijkt op basis van historisch kaartmateriaal lange tijd in gebruik geweest als akkerland. Het is pas na de oprichting van een station in 1867 dat de omgeving van het onderzoeksgebied verstedelijkt.

Op het terrein lijkt vooral een archeologische vindplaats uit de Romeinse tijd of ouder mogelijk. Archeologische vondsten uit deze periodes zijn gekend uit de omgeving. Of zich archeologische vondsten uit de Romeinse tijd en ouder op het terrein kunnen bevinden, hangt echter af van de bewaring van de oorspronkelijke bodemopbouw. Om dit te kunnen inschatten, worden bijkomende maatregelen voorgesteld.

3 Bibliografie

3.1 Publicaties

Bogemans, F., 2005: *Toelichting bij de quartairgeologische kaart, kaartblad 30/38 Geraarsbergen & Ath (deel)*, Brussel.

Geo Mesuring & Analysis nv 2015: *Beproeversverslag grondonderzoek Zottegem – Lyceumstraat*, Rapport ORGMA1500038b, Zelzate.

3.2 Websites

Buurtvereniging Bevegemse Buren (2016)
<http://www.bevegemseburen.be/>

CadGis (2016)
http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE

Cartesius (2016)
<https://www.cartesius.be>

Centrale Archeologische Inventaris (2016)
<https://cai.onroerenderfgoed.be>

Databank ondergrond Vlaanderen (2016)
<http://dov.vlaanderen.be>

Geopunt Vlaanderen (2016)
<http://www.geopunt.be/>

Inventaris Onroerend Erfgoed (2016)
<https://inventaris.onroerenderfgoed.be>

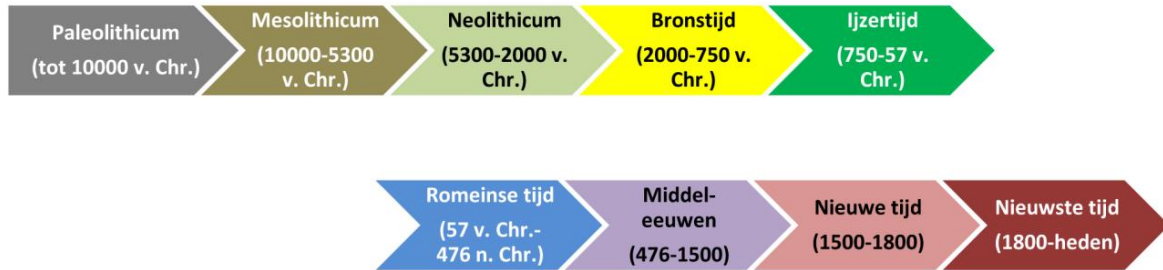
Onderzoeksbalans Onroerend Erfgoed Vlaanderen (2016)
<https://www.onderzoeksbalans.be>

Spoorwegknooppuntfgra (2016)
<http://www.spoorwegknooppuntfgra.be/>

4 Bijlagen

4.1 Archeologische periodes

4.2 Plannenlijst

Plannenlijst bureauonderzoek: projectcode 2016E33

Plan-nummer	Type	Onderwerp	Aanmaak-schaal	Aanmaak-wijze	Datum
1	Kadasterplan	Locatie onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	2015
2	Topografische kaart	Locatie onderzoeksgebied	1:10000	Digitaal	2009
3	Overzichtskaart	Verstoorde zones	1:1	Digitaal	23/05/2016
4	Bouwplan	Inplantingsplan van de geplande werken	1:1	Digitaal	Onbekend
5	Bouwplan	Kelderplan van de geplande werken	1:1	Digitaal	Onbekend
6	Bouwplan	Doorsnedes van de geplande werken	1:1	Digitaal	Onbekend
7	Hoogtemodel	Digitaal hoogtemodel terrein en omgeving	Onbekend	Digitaal	Onbekend
8	Doorsnede	Terreinverloop	1:20000	Digitaal	Onbekend
9	Tertiare geologische kaart	Locatie onderzoeksgebied	1:50000	Onbekend	1998-2001
10	Quartaargeologische kaart	Locatie onderzoeksgebied	1:200000	Onbekend	Onbekend
11	Bodemkaart	Locatie onderzoeksgebied	Onbekend	Digitaal	Onbekend
12	Bodemgebruikskaat	Locatie onderzoeksgebied	1:10000	Onbekend	2001
13	Historische kaart	Villaret	Onbekend	Analoog	1745-1748
14	Historische kaart	Ferraris	Onbekend	Analoog	1771-1778
15	Historische kaart	Popp	Onbekend	Analoog	1852
16	CAI-kaart	CAI vondstlocaties	Onbekend	Digitaal	2001-2016
17	Syntheseplan	Synthese van het bureauonderzoek	1:1	Digitaal	18/05/2016

4.3 Fotolijst

Fotolijst bureauonderzoek: projectcode 2016E33

ID	Type	Onderwerp	Vervaardiging	Datum
F1	Luchtfoto	Toestand terrein 2015	Digitaal	2015
F2	Luchtfoto	Toestand terrein 1971	Analoog	1971